

TALE

ved sommerafslutningen 2003

Kære 9. og 10. klasse.

I år er det 25'ende gang jeg siger farvel til afgangsklasserne. Det er rigtig mange gange, kom jeg til at tænke på, da jeg skulle begynde at arbejde med talen til i år.

Måske er det på tide at prøve noget nyt – tænkte jeg - se hvad det vil give af muligheder.

Jeg snakkede derfor med et par "gamle" elever om, hvad de ville sige til at prøve at holde talen. Det viste sig, at den udfordring ville de gerne tage op – og det er jo noget af det, jeg holder så meget af ved alle jer børn på N. Kochs Skole: I tør.

Lad os derfor høre hvad Liv og Luise har at fortælle:

Tale til sommerafslutning på N. Kochs Skole 2003 af Liv Mygind og Luise Midtgaard

Liv:

Kære alle sammen

Det er 17 år siden at vi sad dér, hvor børnehaveklasserne sidder nu og det er 7 år siden at vi forlod skolen.

Det er nu ikke helt rigtigt. Vi tog faktisk begge to 3 fag på 10. klasses niveau for 6 år siden uden at gå i 10. klasse, men med stor hjælp fra skolen lykkedes det alligevel – på den måde er det også muligt at komme videre med det man gerne vil.

Som gamle elever kender vi skolen, fordi vi har været en del af den. Nu består skolen af alle jer 500 forskellige elever, som hver især bidrager til at gøre Kochs til det den er.

Vi kender jer ikke, men vi har haft en skolegang, som har indeholdt meget af det samme som jeres; dansktimer og frikvarterer, skolefester og sommerferieafslutninger.

Vi har som jer lært at læse og vi har lært at stave rimeligt godt, men vigtigere end det er, at vi har lært at turde.

Vi har lært at turde spørge uden at føle os dumme. Vi har lært at argumentere og at tage initiativ og vi har lært at passe på hinanden.

Vi har lært at turde drømme og vi har lært at vi skal forfølge disse drømme og kæmpe for at virkeliggøre dem.

Det er noget af det, som mange elever hér på Kochs har lært eller vil lære, men det er ikke alene skolens fortjeneste, at vi lærer den slags.

Luise:

Når man går i skole, er det for at lære noget. Det er lige meget, om man går i 3. klasse eller på universitetet, så er det for at lære noget.

Når vi lærer at læse bliver vi fortalt om, hvilken lyd de enkelte bogstaver har og hvordan de danner ord når man sætter dem sammen. Vi får at vide, at vi skal læse bøger fra venstre mod højre og oppe fra og ned for at ordene giver mening. Sådan er det bare! Men ingen kan fortælle os, hvordan vi skal turde at tro på os selv og på vores egne drømme. Det er noget vi skal lære os selv. Skolen har ikke lært os det, men skolen har givet og giver os alle rammerne til at turde.

Hvis der er noget vi er utilfredse med bliver vi opfordret til at ændre på det, skolen bakker os op. Vi ved at vi ikke bliver smidt ud af timen, selvom vi mener noget andet end de andre. Her er det sikkert og trygt og helt i orden at sige sin mening og at have sine egne drømme. Men det er vores eget ansvar at få drømmene realiseret, at få tingene til at ske.

For jer afgangselever er det mere relevant end nogensinde før, nu hvor I forlader skolen.

Nogle af jer fortsætter hér på skolen, andre skal videre til andre skoler, gymnasiet eller noget helt fjerde. Uanset hvilke planer I har, er det noget I selv har valgt, det er jeres ønske - jeres drøm, som I nu forfølger.

Forestil jer den eller de drømme I har. Det kan være, at drømmen er at rejse til Grønland eller det kan være, at drømmen er en elefant eller en uge med kun 2 skoledage og 5 fridage. Uanset hvad drømmen er, er der næsten altid andre, som har den samme drøm. De, som har den samme drøm ligner dig måske ikke. De kan endda være meget forskellige fra dig, men I har én ting til fælles, og det er drømmen.

Liv:

Men man kan også gennemføre en drøm alene - det bliver måske lidt svært - men det kan ofte lade sig gøre alligevel.

For et par år siden, i januar måned, blev der for mørkt i København og jeg rejste til Rom. Jeg havde ikke nogen penge og jeg kunne ikke tale italiensk, men jeg ville gerne ned og leve i en by, som jeg havde hørt mange fortællinger om.

Jeg havde fået et lift med en lastbilchauffør og efter 4 dage og nætter på de tyske, schweiziske og italienske motorveje, stod jeg på en plads i Rom. Her mødte jeg en meget spraglet siciliansk pige, som jeg kort tid efter kom til at dele værelse med.

Det gik ret hurtigt op for mig, at jeg blev nødt til at tjene penge. Derfor måtte jeg på jagt efter et arbejde. Den sicilianske pige lærte mig tre nogenlunde sammenhængende sætninger, så jeg kunne præsentere mig selv og spørge efter arbejde. Det første jeg lærte at sige på italiensk var; *"Ciao, mi chiamo Liv sono di Danimarca é sto cercando lavoro come cameriere. Prima ho lavorato come cameriere"*. På dansk ville det antageligt lyde sådan her; *"Hej jeg hedder Liv og jeg er fra Danmark og jeg leder efter arbejde som tjener. Før har jeg arbejdet som tjener"*. Så kunne jeg ikke sige mere.

På lykke og fromme spankulerede jeg ned gennem de snoede gader og prøvede mine første italienske sætninger af på diverse barer og restauranter. Jeg håbede, at der var nogen, der ville få, måske ikke ørerne, men så øjnene op for mig. Men der var ikke nogen, der den dag blev overbevist om, at de skulle ansætte mig.

På vej hjem kom jeg forbi den mest raffinerede bar, jeg nogensinde har set. Folk derinde så glade og lykkelige ud, tjenerne smilede, alt imens de balancerede rundt med farvestrålende drinks og der var uendeligt højt til loftet og meget poleret.

Draget af synet stod jeg pludseligt foran disken og fremstammede min forespørgsel "*Ciao, mi chiamo Liv sono di Danimarca é sto cerco lavoro come cameriere. Prima ho lavorato come cameriere*".

Den rare barchef kiggede nærmest mistroisk på mig og smilede overbærende og sagde noget jeg ikke helt forstod - men det var bestemt ikke et job, han gav mig. Så jeg smilede det bedste jeg kunne og gik min vej.

Efter, at jeg hele den næste dag havde tyndslidt Roms gader, mine sko og mine tre italienske sætninger, gik jeg igen ind på den meget raffinerede bar - Jazz Café. Den samme barchef, som jeg havde talt med aftenen før, smilede og gentog, at der ikke var noget arbejde til mig!

Som dagene gik, gik jeg fra café til café og spurgte efter arbejde. Der var ikke nogen der ville have en tjener, der ikke kunne tale italiensk og jeg blev mere og mere fast besluttet på at dét sted, jeg allerhelst ville arbejde, var på Jazz Café.

I løbet af det næste stykke tid blev det en vane for mig, hver dag at gå forbi Jazz Café og spørge den samme barchef efter det samme job. Hver aften når jeg kom hjem, øvede jeg mig på ord, der er vigtige at kunne når man skal arbejde på en café eller i en bar.

Jeg fandt ordene i min sribede ordbog og jeg hængte dem op over min seng. Den sicilianske pige prøvede at forklare mig forskellen på 20 forskellige former for kaffe, og om natten var mine drømme fyldt med forchette - gafler, bicchiere - glas, caffè macchiato og ravioli. Da jeg den tiende dag trådte ind ad døren på Jazz café, kunne barchefen efterhånden mine sætninger bedre end jeg.

Jeg ved ikke hvad det var, der fik ham til at ændre mening, men denne gang bad han mig om at komme tilbage samme aften klokken syv og jeg blev ansat som tjener på Jazz Café.

På 14 dage var jeg nået til Rom, havde fundet et sted at bo og havde fået arbejde, det næste halve år lærte jeg at tale italiensk og køre på scooter.

Luise:

For godt et år siden, imens det stadig var vinter og mørkt og koldt, arbejdede jeg som "fundraiser". Sagt på godt dansk betyder det at man står i vinterkulden, ude på gaden og skaffer medlemmer til diverse velgørende organisationer. Det var selvsagt ikke et drømmejob, men tilfældet ville, at jeg dér på gaden, imens jeg var

på arbejde, mødte en mand, som arbejdede med film. Mødet med ham kom til at føre en helt masse med sig.

Han introducerede mig til en kollega som er filminstruktør. Hun var på udkig efter en person, der kunne hjælpe hende med at producere og sælge hendes idéer - hendes film. Så jeg sagde mit job op og besluttede mig for at blive hendes samarbejdspartner og starte et firma - et filmdistributionsselskab.

Jeg vidste absolut ingen ting om hvordan man starter et firma, jeg vidste heller ikke særligt meget om filmproduktion - for ikke at sige i n t e t. Men jeg var nu alligevel ganske fortrøstningsfuld, for jeg vidste, at dét er der en masse andre, der ved noget om - dem måtte jeg jo så bare finde og spørge til råds.

Jeg husker ikke helt hvordan, men inden der var gået ret lang tid fandt jeg et svar på alle mine spørgsmål, et projekthus, i København.

Stedet jeg fandt, hedder "Idé og Company", et sted, hvor en masse idéer, drømme og projekter bliver født og udlevet. At kalde stedet for et `hus` er nu lidt misvisende; "Idé og Company" holder til i en stor lejlighed med 11 værelser på Nørrebro i København. 9 af værelserne er indrettet til kontorer for ét eller flere projekter, de to sidste rum er fællesrum og mødelokaler. Et projekt kan være en forening eller en nystartet virksomhed, og bag et projekt står der én eller flere personer. Deres projekt er at føre en drøm ud i livet, men vidt forskellige drømme.

Og folk har de underligste drømme og laver de mest usandsynlige ting og de gav mig al god grund til at turde tro på alle mine egne idéer. Blandt stedets daværende projekter var en forening for eksilbornholmere, bornholmere der havde forladt fødeøen og nu boede i København. De mødtes indimellem for at spise bornholmske sild og synge bornholmske folkeviser.

Der var en virksomhed som importerede kinesiske riskogere og en radiostation der udelukkende spillede det musik de selv kunne lide. Der var også en forening for cubanere bosat i Danmark, de skaffede cubanske dansere og musikere til Danmark 2 gange om året og lavede en stor cubansk festival.

Og så var der en helt masse andre, i alt 19 projekter, som havde kontor, computer, internetadgang og nøgle til stedet.

På "Idé og Company", er vi alle meget forskellige og vil hver vores ting, vi vil vores egen idé og vores eget projekt. Men for at det kan lade sig gøre har vi brug for hinanden.

Når man har en idé og en drøm er det meget sjældent, at man ved, hvordan den drøm helt præcis skal opfyldes. Det er nødvendigt at turde spørge nogen til råds eller at finde nogen, som har den samme drøm, så man sammen kan hjælpes med at realisere den.

Men vigtigst af alt skal man tro på sig selv og på, at den drøm man har, er vigtig og væsentlig.

Hvis drømmen er at kunne løbe fra sin egen skygge, og man virkelig drømmer om det og ønsker det, er det vigtigt at tro på at det kan lade sig gøre. Så er det lige meget, at man meget hurtigt og meget forpustet finder ud af, at det kan man ikke, bare man har prøvet!

Liv:

Jeg læste engang om en mand der kunne gøre det mest utrolige bare fordi han troede på det. Han kunne flyve og han kunne gå gennem døre. Det lød så overbevisende, at jeg selv begyndte at tro på det, og jeg måtte prøve, bare en enkelt gang, at gå gennem en dør. Jeg forberedte mig godt, jeg troede og jeg ønskede at det var muligt. Men jeg hamrede panden ind i døren og fik en bule. Jeg kunne ikke! Måske fordi ingen kan gå gennem døre, måske fordi jeg ikke troede nok på det, uanset hvad var det et forsøg værd, buler og hovedpine til trods.

Vi er alle sammen forskellige. Nogle gange er det besværligt, fordi vores drømme også er forskellige, fordi vi vil forskellige ting.

Men hvis vi forstår, hvordan vi er anderledes og forskellige fra hinanden, så kan vi hjælpe og bruge hinanden og komme meget langt sammen.

Pas på jeres drømme, udlev dem og held & lykke med fremtiden.

Liv og Luise

Det er dejligt at høre, at I to har prøvet, har gjort noget ved drømmene – for derved har I også gjort noget ved livet.

Og det er det jeg ønsker og håber for jer alle sammen, at I vil gøre.

Fremtiden er jeres – det er jer der skaber den, og jeg er overbevist om, at I kan ændre den og gøre den bedre, hvis I lægger kræfterne i og endnu bedre hvis I går sammen med andre om det.

I skal have en lille gave med.

Jeg plejer altid at have en gave der har en sammenhæng med talen. Det har jeg jo ikke så godt kunnet sørge for i år.

Så jeg har tænkt mig at prøve at indføre en ny tradition for en gave. nemlig at det skal være samme gave man får år efter år, når man forlader N. Kochs Skole.

I 1990 forlod jeg selv Kochs Skole. Det blev kun til et år, så kunne jeg ikke undvære den eller snarere jer længere – men dengang var gaven et lille smykke. Det smykke jeg har om halsen.

Kan I se det ?

Det er omridset af vores "hus" – vores logo – med regnbuen igennem. Jeg er selv meget glad for det. Jeg synes, at det er kønt, og at det fanger noget af skolens "ånd".

"Huset" er grundlaget. Det er os alle sammen – børn og voksne - vi der udgør N. Kochs Skole. Det er vores måde at være sammen på, at tage vare på hinanden på – det er alt det vi lærer, det er fagene og det er måderne vi lærer at arbejde på, det er vore erfaringer og resultater.

Farverne – RØD, GUL, GRØN og BLÅ – det er selvfølgelig etagerne. Det er der I børn vokser op på skolen. Først RØD eller GUL, så en ny udfordring på GRØN og endelig BLÅ (som for mig også dækker 10. klasse), hvorefter I bryder igennem taget for at komme til at stå på egne ben. Men farverne er også livet på skolen, projekterne, fest, musik, latteren og legen. Farverne er overskud og energi.

Smykket skal minde jer om, hvor I kommer fra, hvad I har oplevet her – men det skal også give jer kraft og styrke i jeres videre liv. Det skal give jer mod til at turde - turde prøve noget nyt – måske se tingene fra en helt ny vinkel.

Og det er det sidste ved smykket. Regnbuen er omvendt. I den "rigtige" regnbue er det først blå, så grøn, derefter kommer gul og endelig rød. Når vores blev omvendt skyldtes det egentligt en fejl. Da vi skulle indrette den "nye" skole her på stedet i 1989, var vi et udvalg, der arbejdede med det. Vi syntes, at det var godt at give etagerne farver, så var det lettere at finde rundt i bygningen, og vi syntes, at det var en god ide at bruge regnbuen, fordi der er kraft og styrke i den som symbol. Nederst skulle vi have de yngste børn på RØD og GUL, og så blev de ældre på GRØN for at flyve ud fra BLÅ i det blå. Vi var helt enige om, at det passede fint. Senere på dagen var der nogle af os – også en fysiklærer – der blev i tvivl om, hvordan regnbuen nu egentlig vendte. Vi slog det op, og ak – vi havde lavet en fejl. Vi mødtes igen og snakkede om, at vi skulle rette fejlen, men vi kunne ikke. Det var for sent. De små passede nu engang bedst sammen med RØD og GUL og de største med BLÅ – så vi besluttede, at det var lige meget, hvordan den "rigtige" regnbue var, vi kunne bare have vores egen – og det er jo gået rigtig godt for os siden, så det er ikke alle fejl man skal rette. Det kan vise sig, at det nogle vil opfatte som en fejl, er det rigtige for andre.

Jeg vil gerne ønske jer alle tillykke med jeres afgangsprøver og ønske jer held og lykke i jeres liv fremover – vi har store forhåbninger til jer.

Kærlig hilsen
Stig